

Habilitet – Kommunerevisjonens undersøkelse om ansettelser

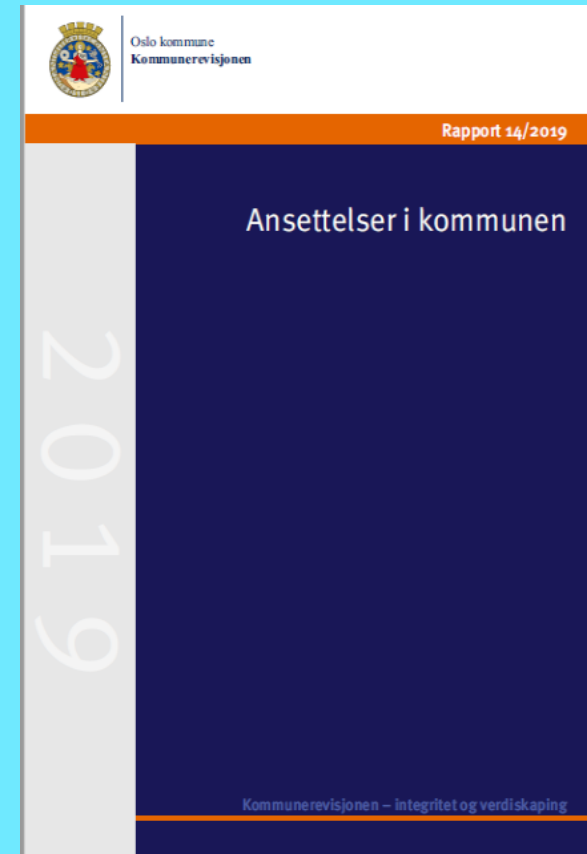
Nettverk for forebygging av korrupsjon 13.12.2019

Agenda

- ▶ Litt om ansettelsesprosjektet
- ▶ Spesielt om undersøkelsene knyttet til habilitet

Om prosjektet

Rapport 14/2019 Ansettelser i kommunen

Problemstilling

► Er ansettelsesprosesser i kommunen i samsvar med regelverket?

- Midlertidige ansettelser (hjemmel og omfang)
- Rekruttering/utlysning
- Saksbehandlingen, herunder også **habilitet**

Undersøkte virksomheter og metode

‣ **Dybdeundersøkelse**

- **Intervjuer og dokumentgjennomgang**
- I Bydel Nordstrand (bofellesskap og barnehage) og Renovasjonsetaten

‣ **Breddeundersøkelser**

- **Spørreundersøkelse (bl.a. om habilitet)**
- I utvalgte virksomheter/tjenestesteder i kommunen

- **Opplysninger fra HR-systemet**
- I alle virksomhetene i kommunen

Habilitet ved ansettelser

Regelverket/revisjonskriterium

Regelverk

- ▶ Sentrale bestemmelser i forvaltningsloven (fvl.):
 - Fvl. § 6 første ledd – oversikt over situasjoner som **automatisk fører til inhabilitet** – inhabil både til å tilrettelegge grunnlaget for en avgjørelse og treffe avgjørelse.
 - Fvl. § 6 andre ledd – **inhabilitet etter en skjønnsmessig vurdering** (særegne forhold)
 - Fvl. § 6 tredje ledd – **avledet inhabilitet** – hvis en overordnet tjenestemann er inhabil, vil avgjørelse i saken heller ikke kunne treffes av en direkte underordnet tjenestemann. (Kan være med på å tilrettelegge grunnlaget.)

Revisjonskriterium i undersøkelsen

- ▶ Ledere og medarbeidere som saksbehandler og/eller treffer avgjørelser i ansettelsessaker må være habile.

Habilitet ved ansettelse

Undersøkelsene og funnene

Dybdeundersøkelsen i Bydel Nordstrand og Renovasjonsetaten

- Intervjuer og dokumentgjennomgang
- Det syntes som at de to tjenestestedene i Bydel Nordstrand og Renovasjonsetaten var bevisste på reglene om habilitet og ivaretok habiliteten ved ansettelser
- Praksis i Bydel Nordstrand om at det ikke skal arbeide personer med nære private relasjoner på tjenestestedet – tolkning som ikke er i samsvar med regelverket

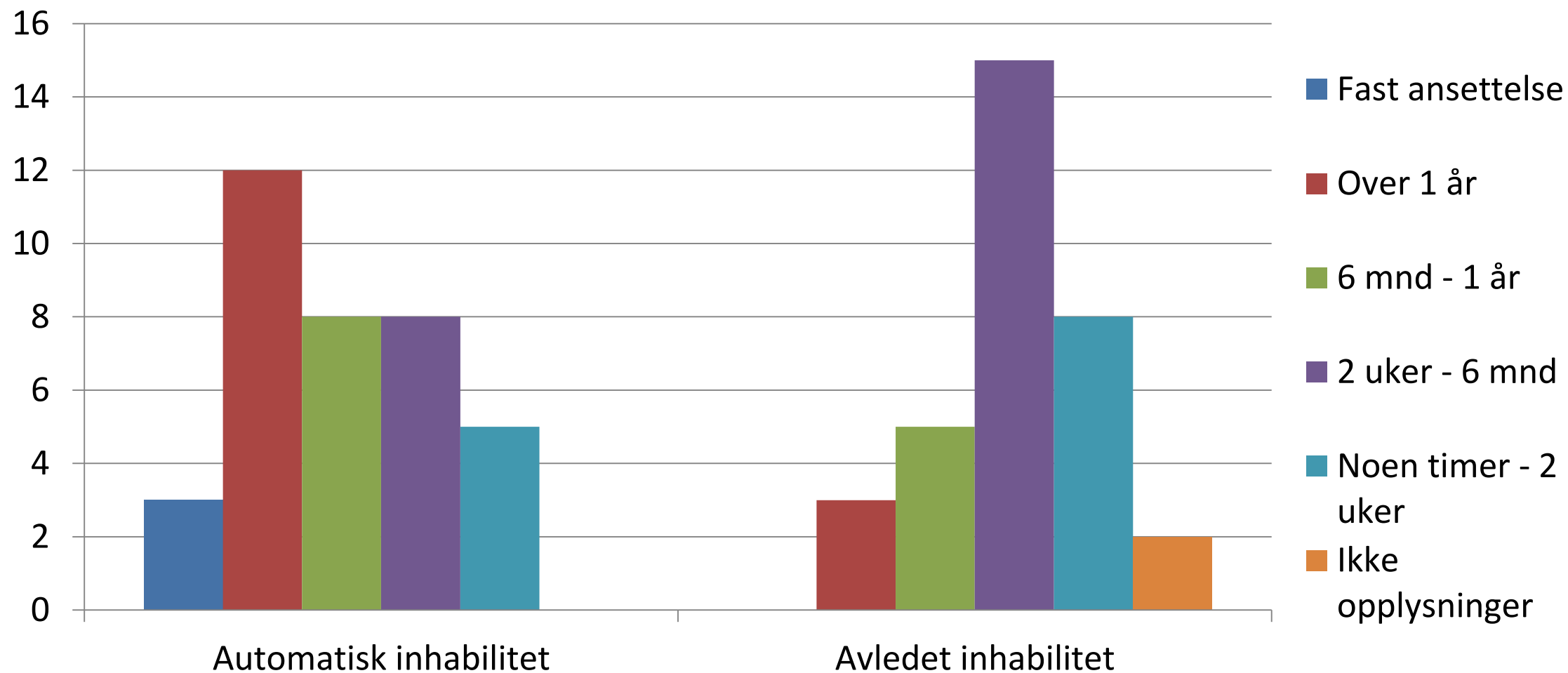
Breddeundersøkelse – uttrekk fra HR-systemet

- ▶ Koblet etternavn og adresse for ledere og underordnede (HR-systemet)
- ▶ Undersøkte relasjonen i 109 saker
- ▶ I de sakene det var en nær relasjon undersøkte vi om habiliteten var ivare tatt

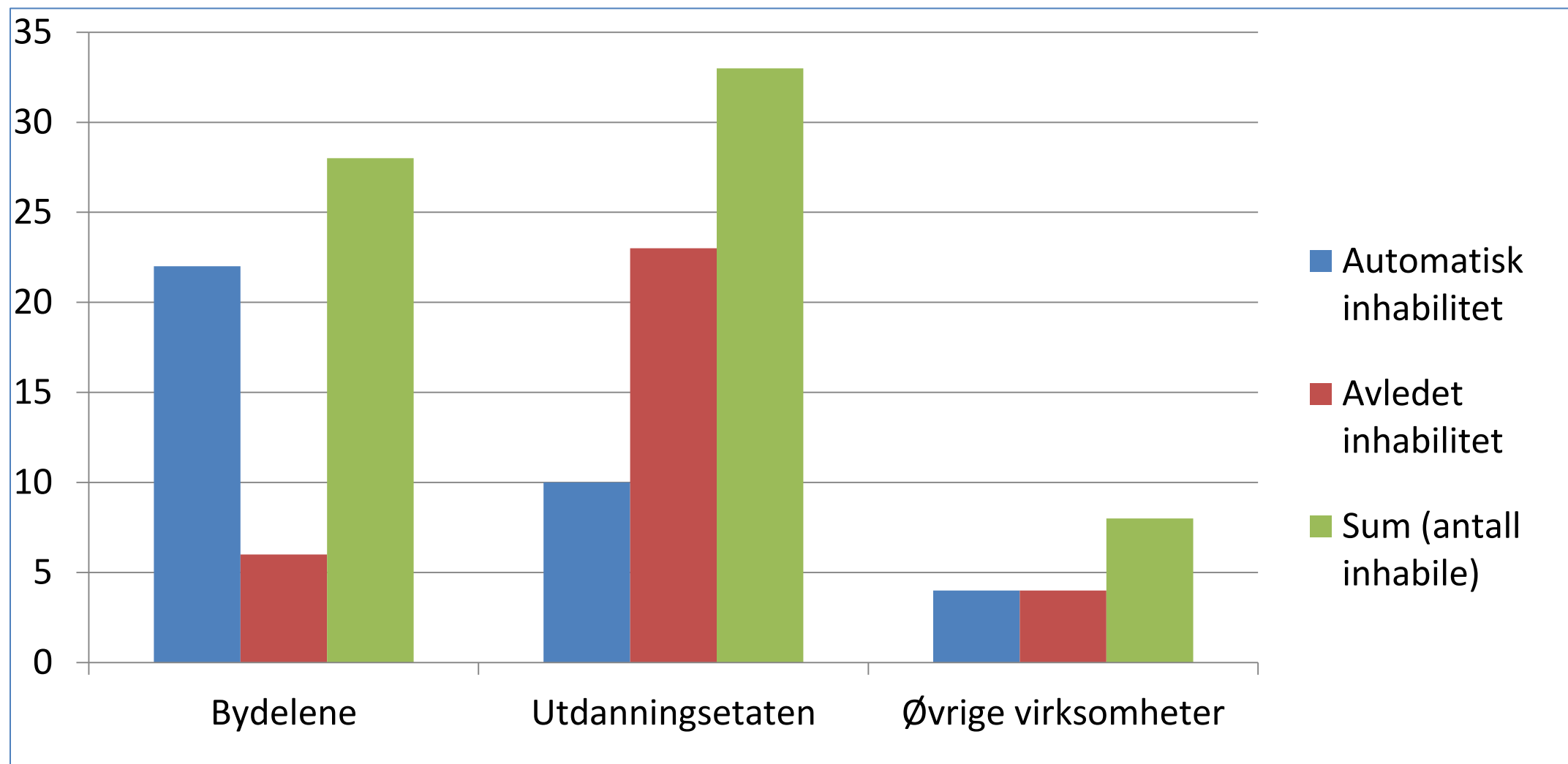
HR-uttrekket – vurderingene

- ▶ Inhabilitet i 69 saker
 - 36 saker med automatisk inhabilitet (inhabil leder – leder hadde selv tilrettelagt eller truffet avgjørelsen)
 - 33 med avledet inhabilitet (inhabil leder – en underordnet hadde truffet avgjørelsen)
- ▶ I hovedsak midlertidige ansettelses
- ▶ I 67 av de 69 sakene var det foreldre-barn-relasjon

HR-uttrekket – inhabilitet – arbeidets varighet / kontraktslengde

HR-uttrekket – inhabilitet – virksomhetene

HR-uttrekket – noen eksempler fra inhabilitetssakene

- ▶ Datter av rektor – engasjert for å sy sceneteppe
- ▶ Sønner av rektor – sommerjobb på timebasis 2018
- ▶ Sønn av rektor – rammeavtaler over flere år
- ▶ Datter av styrer i barnehage – rammeavtale (6 mnd) og vikariat i 70 % stilling (7 mnd)
- ▶ Svigersønn av styrer i barnehage – vikariat 100 % stilling (11 mnd)
- ▶ Sønn av styrer i barnehage – fast ansettelse etter å ha hatt diverse engasjement/vikariater

Breddeundersøkelse – spørreundersøkelse

➤ Spørreundersøkelse til utvalgte virksomheter og tjenestesteder:

- Bydelene Nordstrand og Sagene (alle kommunale barnehager)
- Bymiljøetaten
- Energigjenvinningsetaten
- Gravferdsetaten
- Sykehjemsetaten (alle kommunale sykehjem)
- Utdanningsetaten (alle kommunale skoler)
- Vann- og avløpsetaten

➤ Totalt 246 svar

Spørreundersøkelsen

Om ledere har fattet vedtak eller deltatt i saksbehandlingen ved ansettelses-
av personer i nære relasjoner?

